

AMB I PER LA PINTURA

L'art, com els temps, és mutant i viu grans oscil·lacions, provocant sovint el desconcert, però també situacions i reaccions que acaben posant de manifest el seu atractiu. Faig aquesta reflexió després d'haver seleccionat les obres guardonades i guanyadora de la sisena edició del Premi de Pintura Torres García-Ciutat de Mataró, un premi que ara hem constatat que es va convocar en un moment molt oportú de la nostra història de l'art.

I és que quan semblava que la pintura més genuïna, és a dir, la més experimental i lliure, no acaba de sortir de la crisi en que havia estat sumida, l'Associació Sant Lluc per l'Art va decidir impulsar un premi d'abast estatal per contribuir a retornar-li el valor, en una iniciativa coratjosa, perquè des dels anys vuitanta del segle passat la pintura havia perdut l'hegemonia que li havien atorgat la història de l'art i la societat degut a l'aparició o a l'èxit d'altres disciplines artístiques vinculades a les noves tecnologies i comportaments, com la fotografia, el vídeo, les instal·lacions o les performances. En aquella època, encara que molts artistes seguien pintant, hi havia el sentiment general que la pintura (fos figurativa o abstracta) s'havia tornat obsoleta. De fet, van ser molts els crítics, museòlegs i galeristes, i també molts artistes, els que enlluernats per les possibilitats dels nous llenguatges artístics van condemnar la pintura a l'ostracisme creant una dinàmica que va portar a afirmar a alguns que la pintura havia mort.

De tota manera, com ens van ensenyar, la matèria no es crea ni es destrueix, sinó que es transforma. I això és el que ha passat amb la pintura, perquè mentre imperava la tendència que l'anorreava, la mateixa pintura s'anava reinventat, recuperant recursos del passat que complementava amb mitjans expressius nous, fins que poc a poc va atreure l'interès dels grans certàmens internacionals que van començar a rehabilitar-la. Ho van fer la Biennal de Sao Paulo, la Documenta de Kassel, la Fira de Basilea, la Biennal de Venècia, ARCO... propiciant un corrent que arriba fins els nostres dies i que és el que ha motivat les noves generacions a implicar-se amb la pintura per demostrar que no es tracta d'un llenguatge obsolet, cosa que ha fet posar al dia els seus temes i els discursos, i també les tècniques i els materials, molts d'ells fins ara inèdits però que sens dubte contribueixen a implementar la seva capacitat expressiva.

Avui, doncs, la pintura torna a ser a l'escenari i el sistema general de les arts ja no la discrimina. Contràriament, l'entén com un territori de creació, experimentació i invenció que va més enllà de la figuració, l'abstracció o el collage. En aquest context, els 243 participants en aquesta convocatòria del Premi de Pintura Torres García-Ciutat de Mataró, i especialment els finalistes, posen de manifest no només l'existència d'aquesta revalorització de la pintura, sinó també la lucidesa que van tenir els organitzadors d'aquest premi quan van decidir impulsar-lo, perquè si en les primeres edicions semblava que era l'Associació Sant Lluc per l'Art qui reivindicava les possibilitats creatives i expressives de la pintura, ara ja són els concursants els que amb les seves propostes avalen l'aposta que ara fa 10 anys va fer aquesta associació mataronina.

Amb una mirada retrospectiva avui veiem que l'aparició dels nous llenguatges i recursos artístics no ha perjudicat o eclipsat la pintura, sinó que l'ha fertilitzat, l'ha estimulat, l'ha renovat conceptualment i, per tant, l'ha enriquit i, a la fi, li ha donat nova vida. I aquest és el millor homenatge que la capital del Maresme podia fer a Joaquim Torres García, el referent del premi.

Daniel Giralt-Miracle